

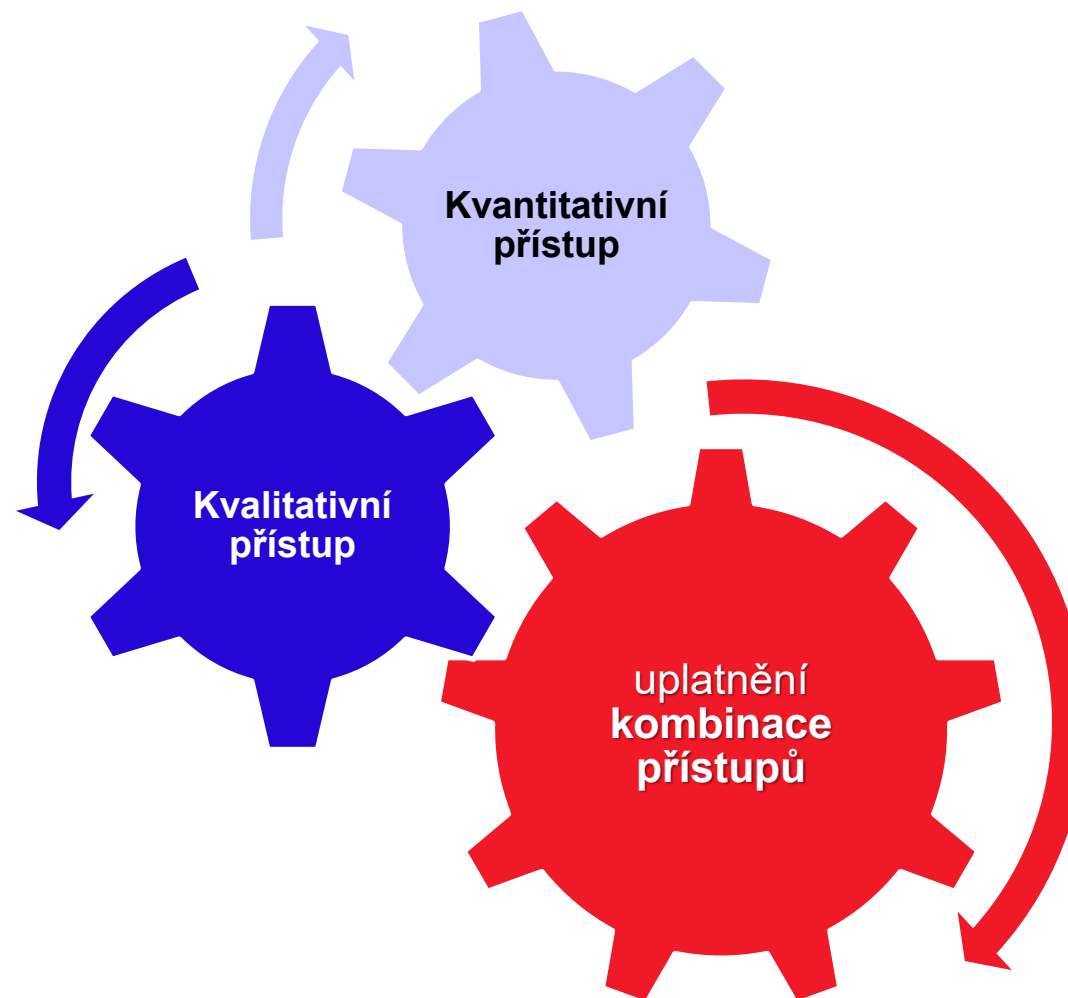
Zásadní faktory, které ovlivní, zda cestující zvolí k dopravě VRT

výsledky čtyř spotřebitelských šetření

prof. Martin Kvizda – Masarykova univerzita

Mgr. Marián Svoboda – Augur Consulting s.r.o.

Integrovaný metodologický přístup

1. Preference a chování cestujících **automobilem** na trasách Praha-Brno, Brno-Ostrava, Praha-Ostrava

Cíl

Identifikace faktorů podmiňujících využití dopravního módu - automobil

Provedení

kvantitativní přístup
standardizovaný dotazník
osobní dotazování (forma PAPI)

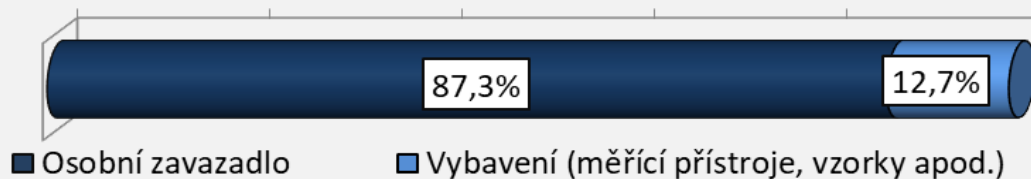
Výběrový soubor

250 respondentů

Místo sběru

1. Čerpací stanice a odpočívadla na D1, D46 a D35 (v průběhu celého dne v pracovních dnech i o víkendu; cestující osobními automobily, případně maximálně devítimístné dodávky)
2. Šetření ve městech (na vybraném vzorku populace na základě screeningových otázek s cílem dotazovat respondenty, kteří v posledních 14 dnech absolvovali cestu mezi Prahou a Brnem, mezi Brnem a Ostravou nebo mezi Prahou a Ostravou)

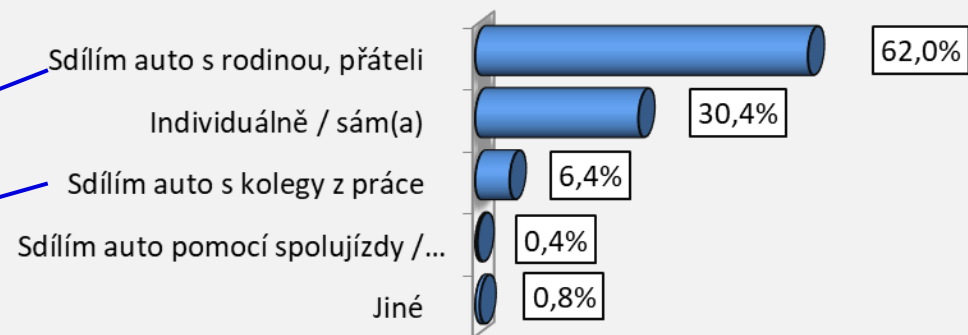
Potřeboval/a jste auto pro tuto cestu i kvůli vybavení či zavazadlům, která převážíte nebo Vám pro cestu postačuje osobní zavazadlo (laptop apod.)?

Šetření mobilního chování uživatelů dopravního módu - automobily, 2019 n = 250.

Graf: AUGUR Consulting

Jedete tuto cestu sám/sama nebo s někým?

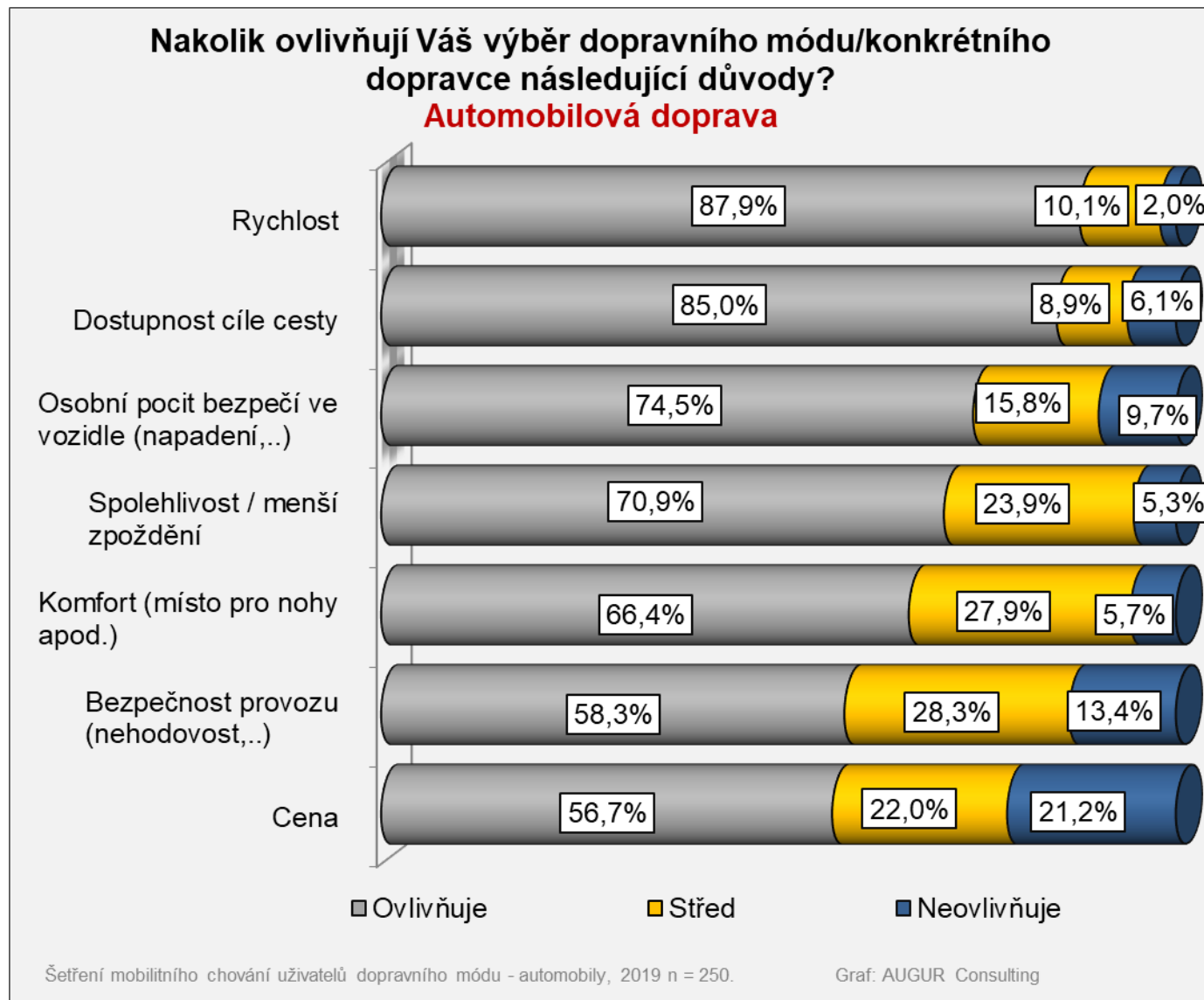

Šetření mobilního chování uživatelů dopravního módu - automobily, 2019 n = 250.

Graf: AUGUR Consulting

Respondenti, kteří necestovali sami (68,8 %), nejčastěji uvedli, že cestují s jedním spolucestujícím (41,3 %), dále pak se dvěma (30,2 %) a se třemi (26,2 %). Čtyři spolucestující uvedli pouze 2,3 % dotázaných.

Proč cestující v IAD použili právě auto?

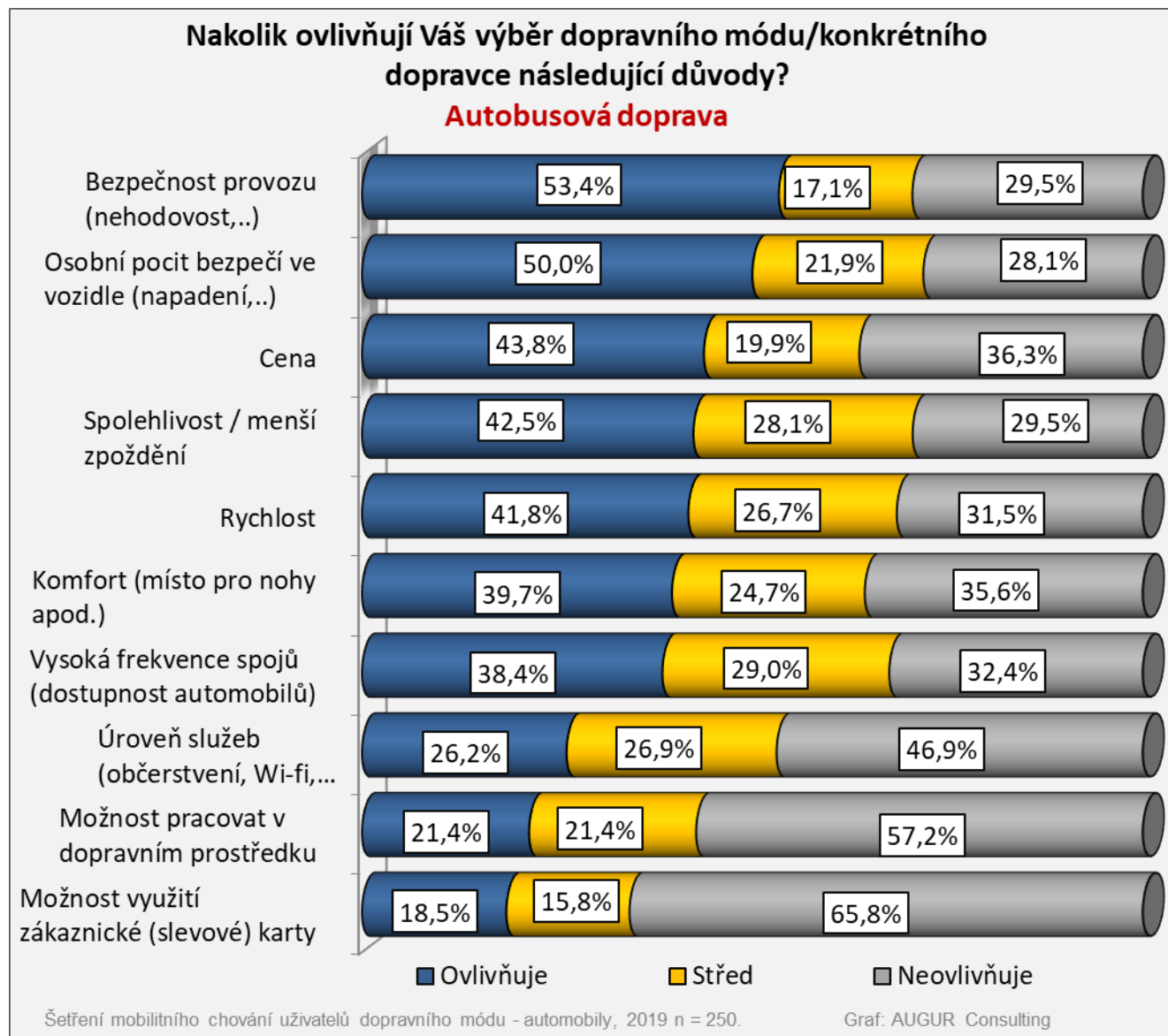
U **automobilové dopravy** je nejvíce ovlivňujícími faktory:

- **rychlost**
- **dostupnost cíle cesty**
- **osobní pocit bezpečí ve vozidle**
- **spolehlivost**

Naopak nejméně ovlivňujícími faktory u **automobilové dopravy** jsou:

- **cena**
- **bezpečnost provozu**

Co oceňují cestující v IAD na autobusu?

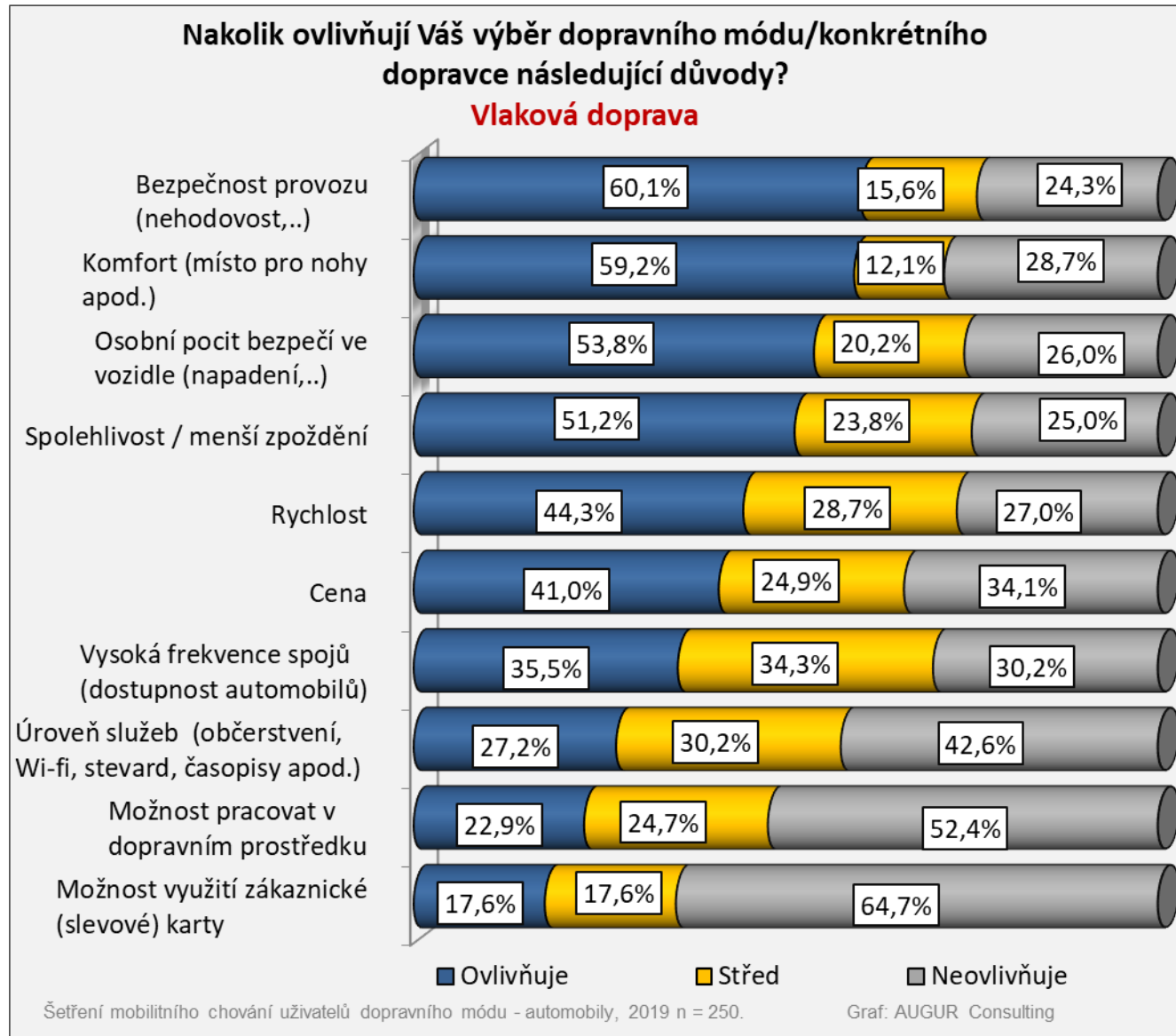
U **autobusové dopravy** je nejvíce ovlivňujícími faktory:

- **bezpečnost provozu**
- **osobní pocit bezpečí ve vozidle**
- **cena**

Naopak nejméně ovlivňujícími faktory u **autobusové dopravy** jsou:

- **možnost využití zákaznické karty**
- **možnost pracovat ve vozidle**
- **úroveň služeb** (občerstvení, wi-fi atd.)

Co oceňují cestující v IAD na vlaku?

U **vlakové dopravy** je nejvíce ovlivňujícími faktory:

- **bezpečnost provozu**
- **komfort**
- **osobní pocit bezpečí ve vozidle**
- **spolehlivost** (menší zpoždění)

Naopak nejméně ovlivňujícími faktory u **vlakové dopravy** jsou:

- **možnost využití zákaznické karty**
- **možnost pracovat ve vozidle**
- **úroveň služeb** (občerstvení, wi-fi atd.)

2. Preference a chování cestujících **autobusem nebo vlakem** na trasách Praha-Brno, Brno-Ostrava, Praha-Ostrava

Cíl

Identifikace faktorů podmiňujících využití dopravního módu – autobus/vlak

Provedení

kvantitativní přístup
standardizovaný dotazník
osobní dotazování (forma PAPI)

Výběrový soubor

1 020 respondentů:

Praha – Brno vlak RegioJet	201 respondentů
Praha – Brno bus RegioJet	202 respondentů
Praha – Brno bus FlixBus	200 respondentů
Brno – Ostrava vlak ČD	100 respondentů
Praha – Ostrava vlak RegioJet	204 respondentů
Praha – Ostrava vlak LeoExpress	113 respondentů

Místo sběru

vozidla vlakových (RegioJet, České dráhy, Leo Express)
a autobusových spojů (RegioJet, FlixBus)

Proč cestující ve VHD použili vlak?

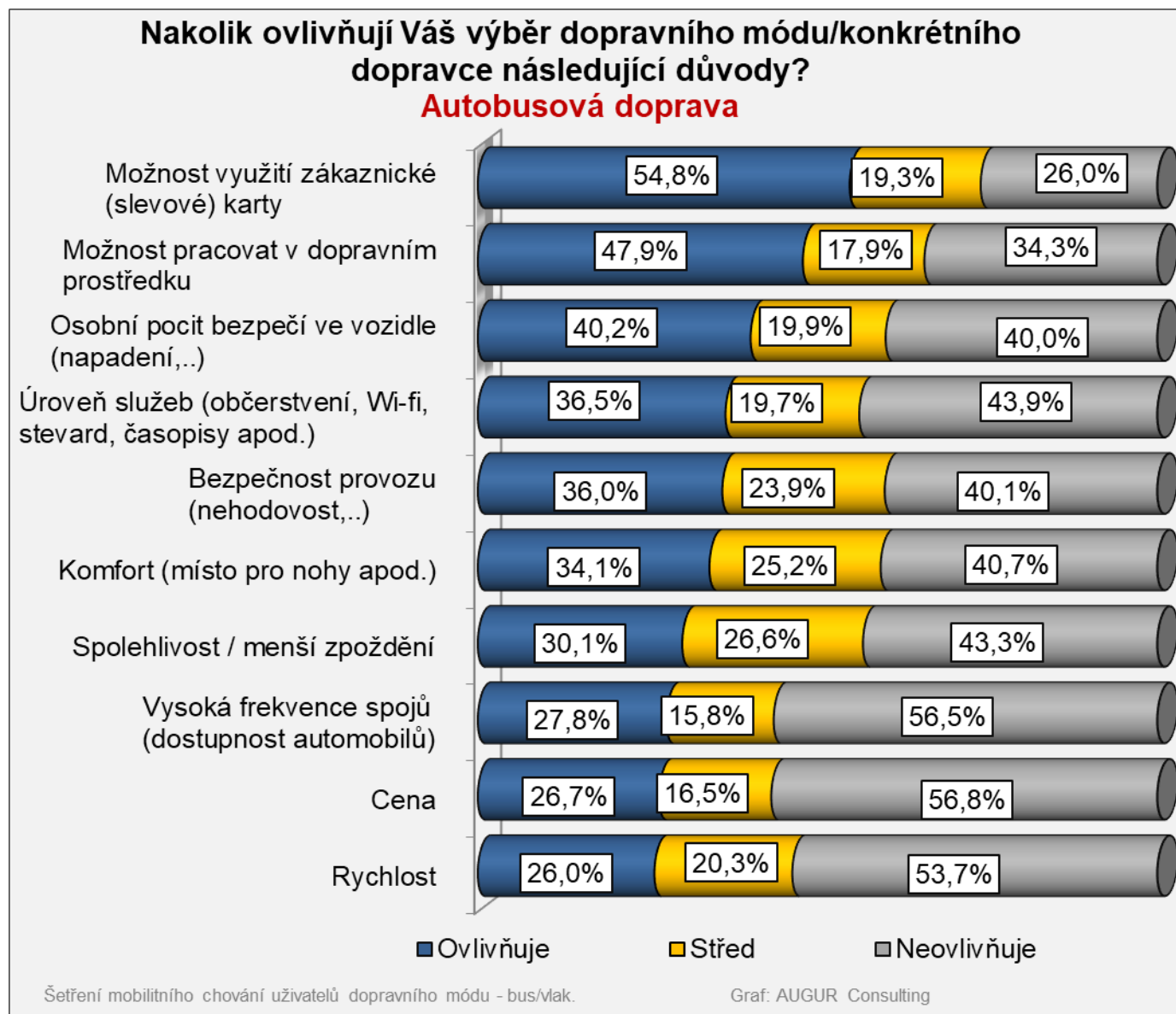
U **vlakové dopravy** je nejvíce ovlivňujícími faktory:

- **možnost využití zákaznické karty**
- **možnost pracovat ve vozidle**

Naopak nejméně ovlivňujícími faktory u **vlakové dopravy** jsou:

- **rychlost**
- **vysoká frekvence spojů**

Proč cestující ve VHD použili autobus?

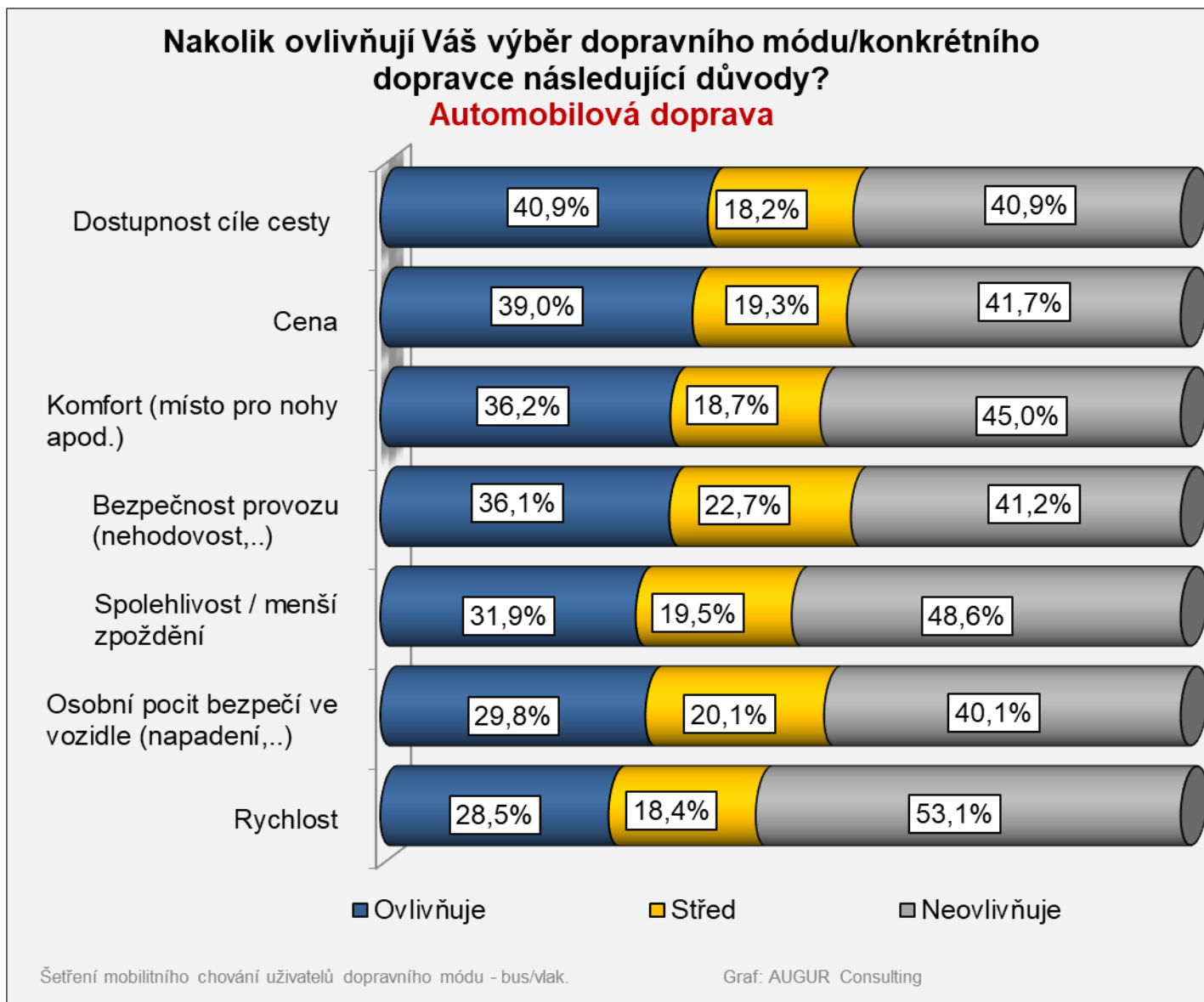
U **autobusové dopravy** je nejvíce ovlivňujícími faktory:

- **možnost využití zákaznické karty**
- **možnost pracovat** ve vozidle
- **osobní pocit bezpečí** ve vozidle

Naopak nejméně ovlivňujícími faktory u **autobusové dopravy** jsou:

- **cena**
- **rychlost**

Co oceňují cestující ve VHD na cestě autem?

U **automobilové dopravy** je nejvíce ovlivňujícími faktory:

- **dostupnost cíle cesty**
- **cena**

Naopak nejméně ovlivňujícími faktory u **automobilové dopravy** jsou:

- **rychlost**
- **osobní pocit bezpečí**
- **spolehlivost** (menší zpoždění)

3. Preference cestujících a ochota využít budoucí VRT na lince Praha – Brno

Cíl

Zjištění postojů uživatelů IAD, autobusů a vlaků na trase Brno – Praha k různým dopravním konceptům budoucí VRT ve vazbě na jejich současné dopravní chování

Provedení

kvantitativní přístup
standardizovaný dotazník
osobní dotazování (forma PAPI)

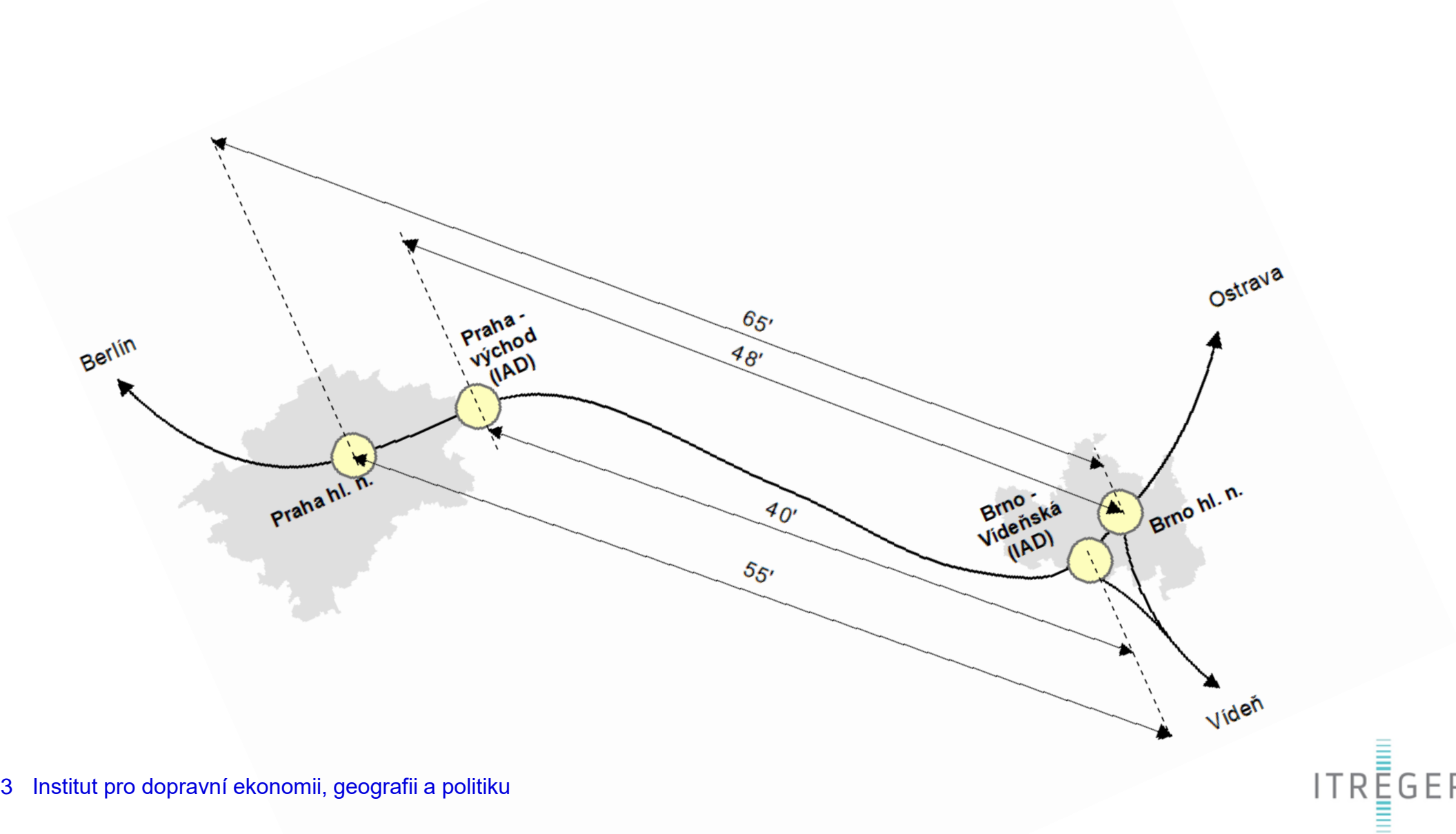
Výběrový soubor

1 050 respondentů:
cestující automobilem 350 respondentů
cestující vlakem 350 respondentů
cestující autobusem 350 respondentů

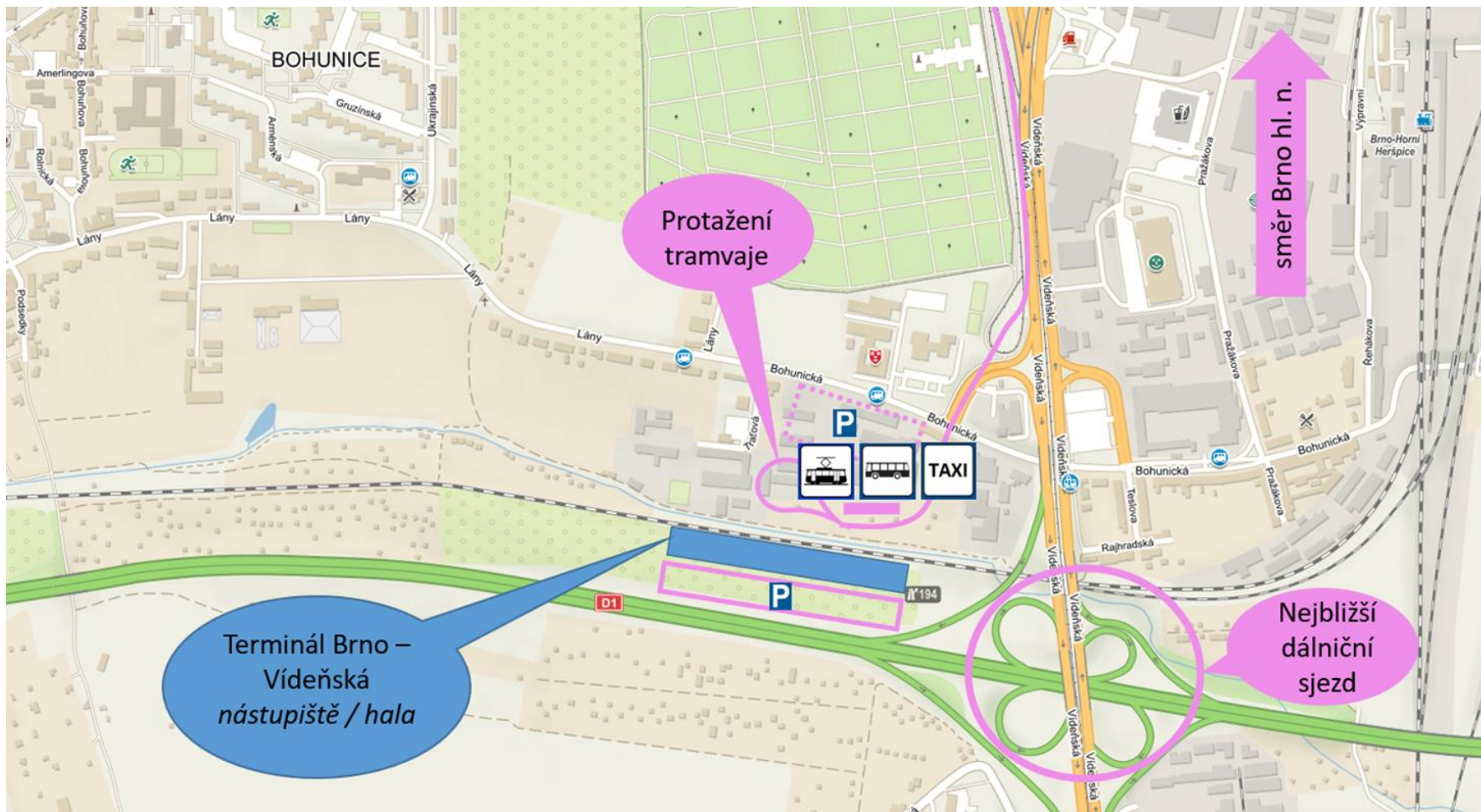
Místo sběru

čerpací stanice na D1, vozidla vlakových (RegioJet, České dráhy) a autobusových spojů (RegioJet, FlixBus), železniční a autobusové stanice

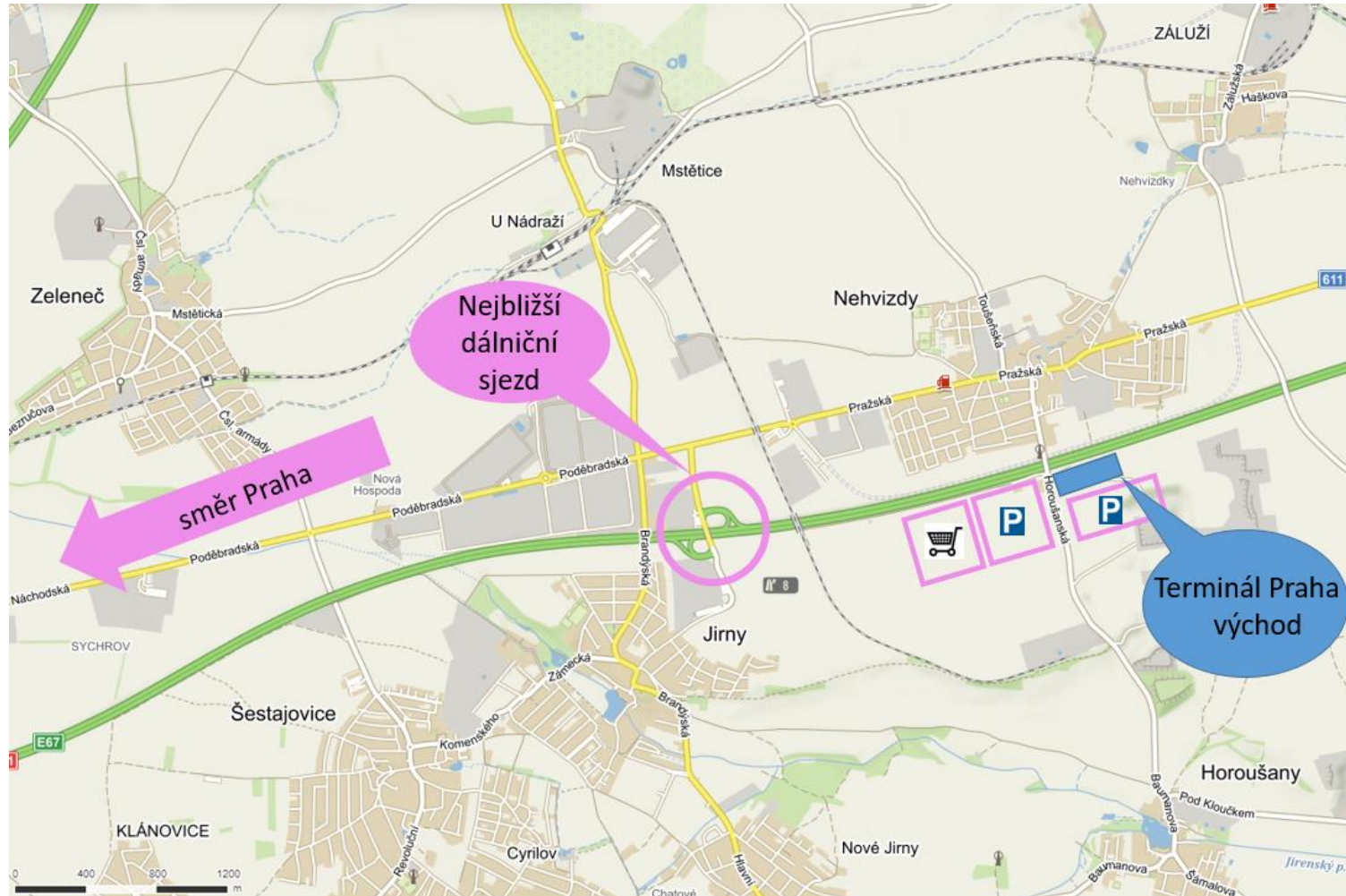
Dotazování na konkrétní linkové vedení a parametry RS1 – tazatelská karta 1

Dotazování na konkrétní linkové vedení a parametry RS1 – tazatelská karta 2

Dotazování na konkrétní linkové vedení a parametry RS1 – tazatelská karta 3

Dotazování na konkrétní linkové vedení a parametry RS1 – tazatelská karta 4

KARTA P-B Nabídka spojení vysokorychlostním vlakem č. 1

 Praha Hlavní nádraží Brno Hlavní nádraží 	kvalitní nový vlak R X D kino
frekvence spojů	Každých 15 minut po celý den
jízdní doba	65 min.
cena pro Vás	349,- Kč

KARTA J-B Nabídka spojení vysokorychlostním vlakem č. 3

 Praha – Východ Brno Hlavní nádraží 	kvalitní nový vlak R X D kino
frekvence spojů	Každých 20 minut po celý den
jízdní doba	48 min.
cena pro Vás	299,- Kč

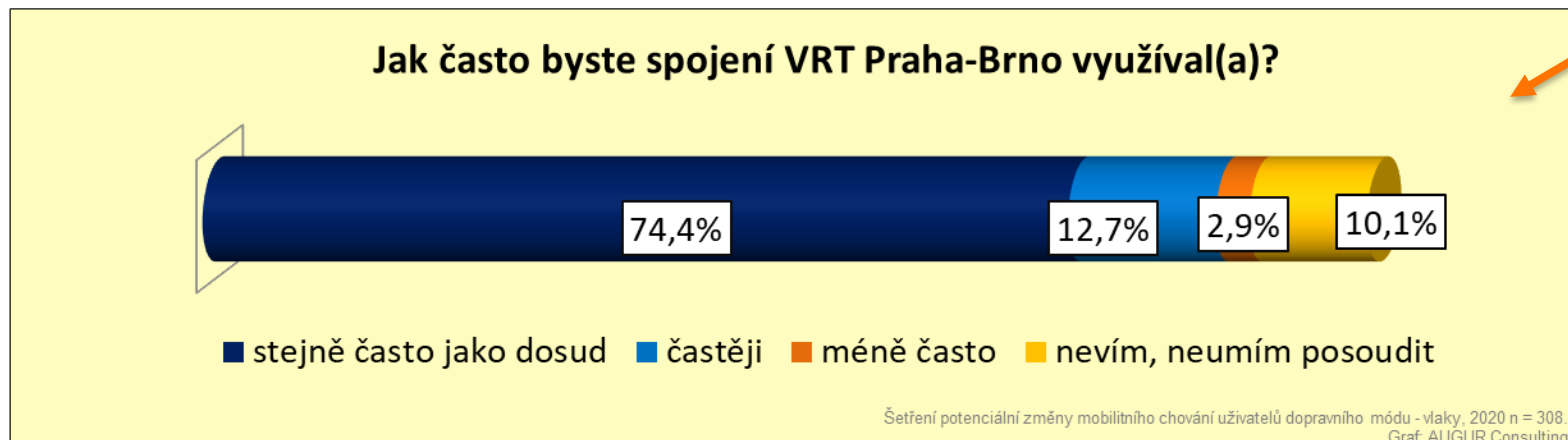
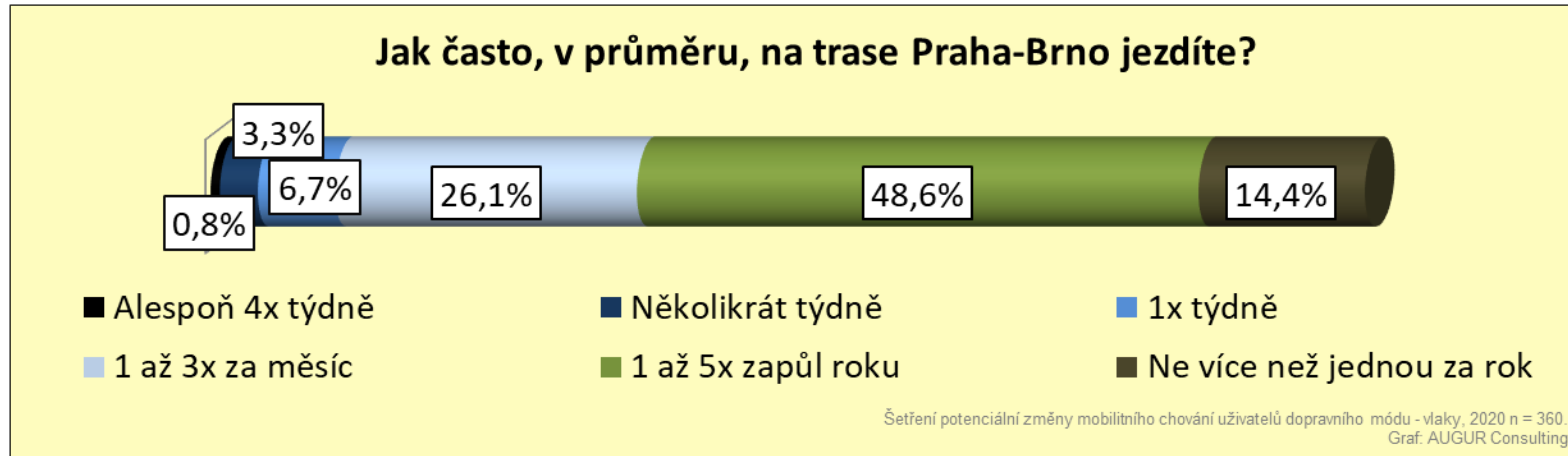
KARTA P-V Nabídka spojení vysokorychlostním vlakem č. 2

 Praha Hlavní nádraží Brno Vídeňská 	kvalitní nový vlak R X D kino
frekvence spojů	Každých 30 minut po celý den
jízdní doba	55 min.
cena pro Vás	319,- Kč

KARTA J-V Nabídka spojení vysokorychlostním vlakem č. 4

 Praha – Východ Brno Vídeňská 	kvalitní nový vlak R X D kino
frekvence spojů	Každých 30 minut po celý den
jízdní doba	40 min.
cena pro Vás	289,- Kč

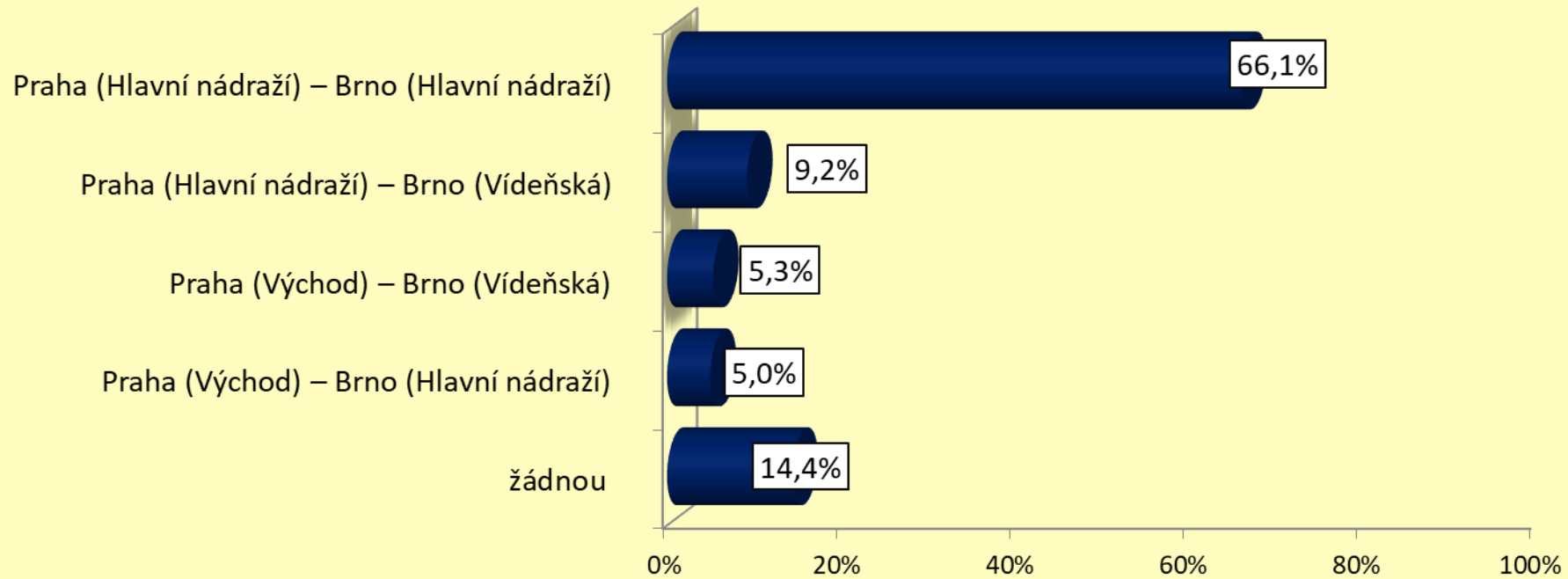
Dopravní mód – automobil (cestující automobilem)

Respondentům byl představen záměr vlády ČR vybudovat vysokorychlostní trať z Prahy do Brna, obrázek vysokorychlostního vlaku a plánek budoucí tratě včetně terminálů.

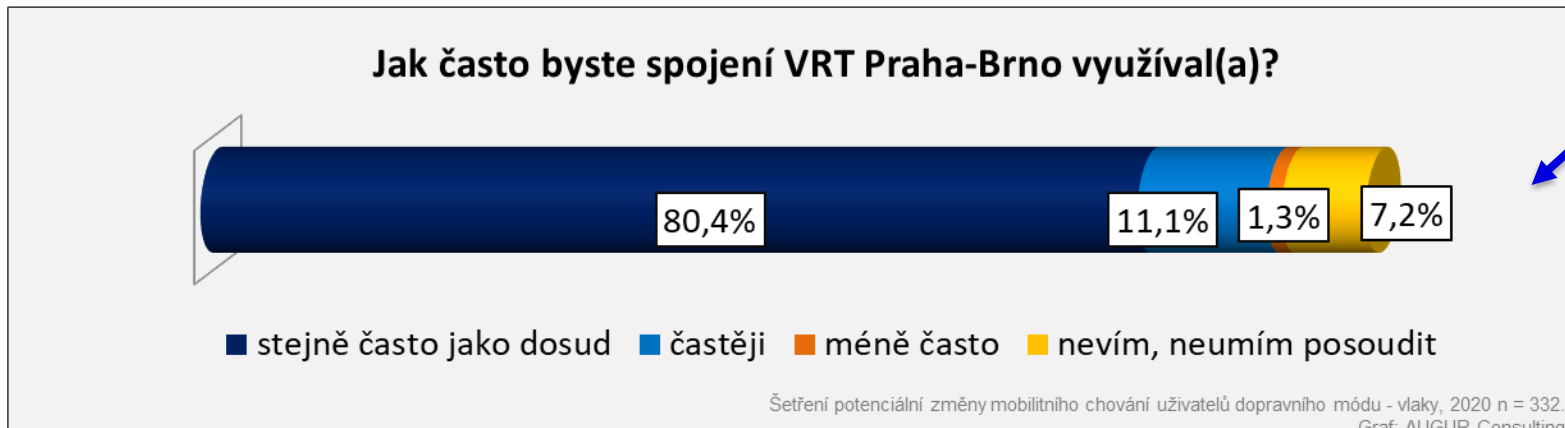
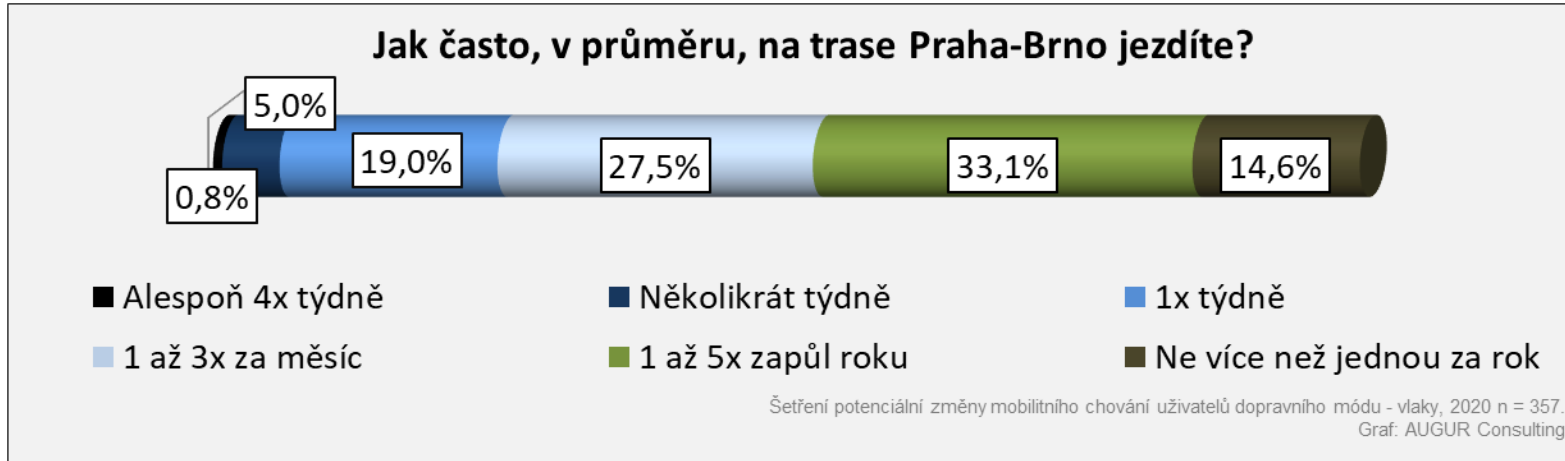
Současně byly respondentovi představeny čtyři možné kombinace nástupní a výstupní stanice.

Kterou z možností spojení vysokorychlostním vlakem byste v budoucnu pravděpodobně využil(a) nejčastěji?

Šetření potenciální změny mobilního chování uživatelů dopravního módu - vlaky, 2020 n = 360.
Graf: AUGUR Consulting

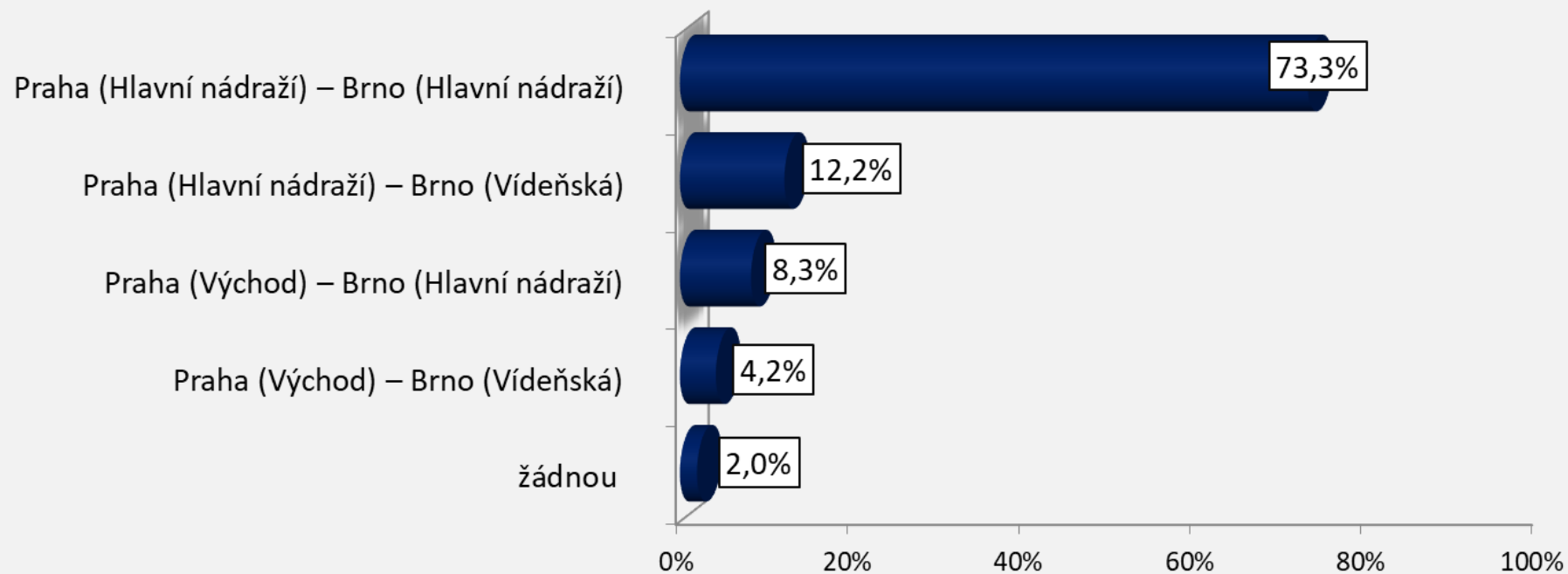
Dopravní mód – vlak (cestující vlakem)

Respondentům byl představen záměr vlády ČR vybudovat vysokorychlostní trať z Prahy do Brna, obrázek vysokorychlostního vlaku a plánec budoucí tratě včetně terminálů.

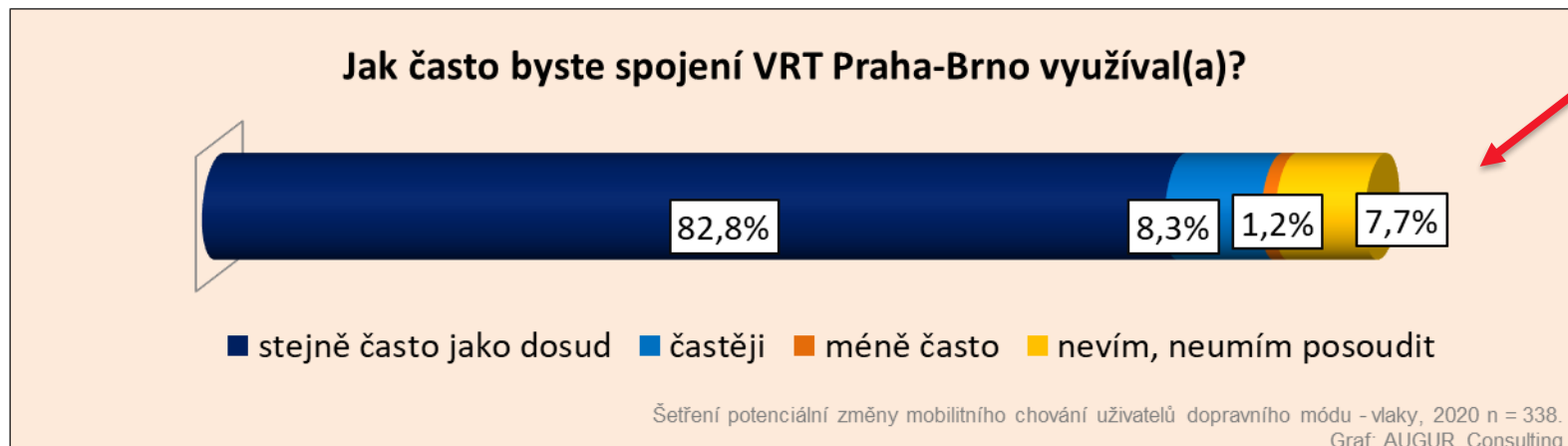
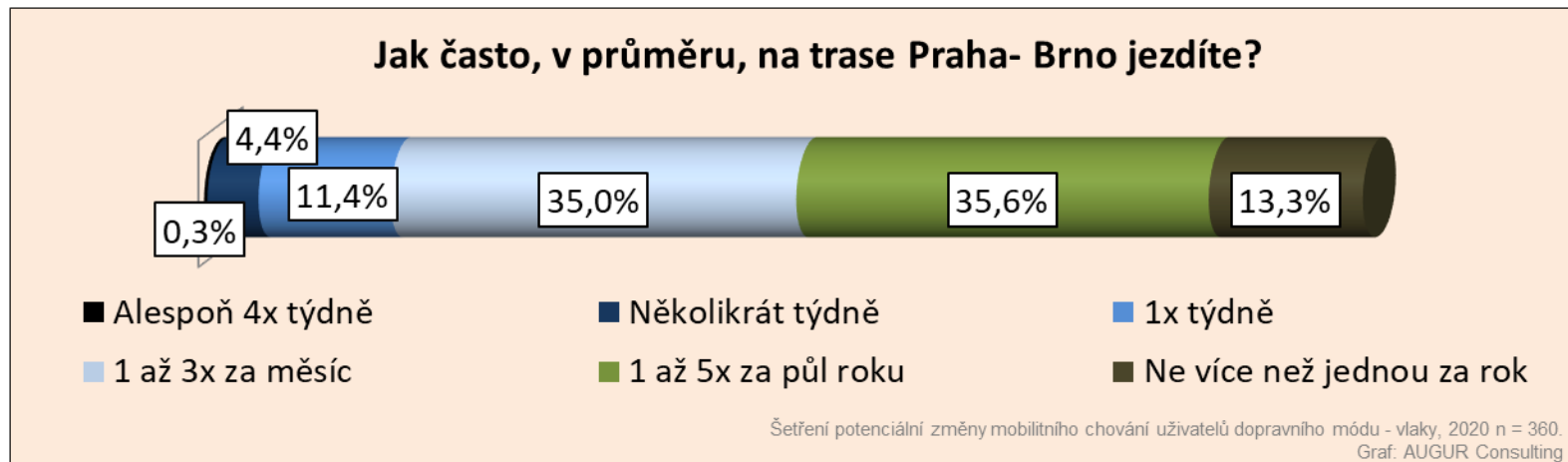
Současně byly respondentovi představeny čtyři možné kombinace nástupní a výstupní stanice.

Kterou z možností spojení vysokorychlostním vlakem byste v budoucnu pravděpodobně využil(a) nejčastěji?

Šetření potenciální změny mobilního chování uživatelů dopravního módu - vlaky, 2020 n = 358.
Graf: AUGUR Consulting

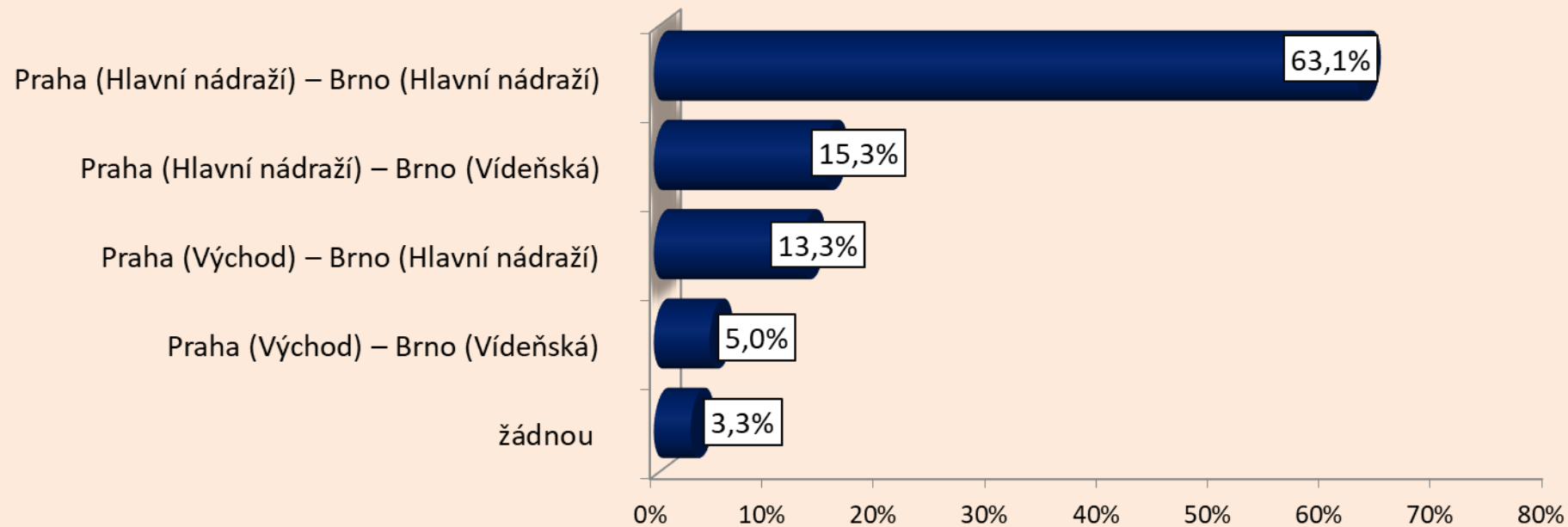
Dopravní mód – autobus (cestující autobusem)

Respondentům byl představen záměr vlády ČR vybudovat vysokorychlostní trať z Prahy do Brna, obrázek vysokorychlostního vlaku a plánek budoucí tratě včetně terminálů.

Současně byly respondentovi představeny čtyři možné kombinace nástupní a výstupní stanice.

Kterou z možností spojení vysokorychlostním vlakem byste v budoucnu pravděpodobně využil(a) nejčastěji?

Šetření potenciální změny mobilního chování uživatelů dopravního módu - vlaky, 2020 n = 360.
Graf: AUGUR Consulting

4. Empirické šetření mobilního chování cestujících

Cíl

Zjistit, jak se chování cestujících může potenciálně změnit v případě uvedení do provozu vysokorychlostní železniční linky RS1

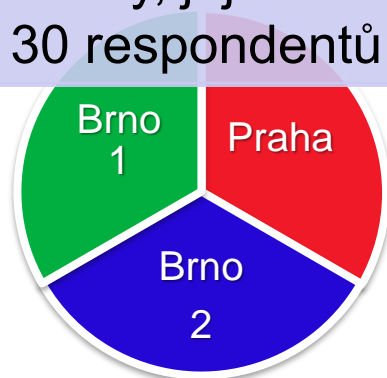
Provedení

kvalitativní přístup
skupinové diskuze (focus groups)

Výběrový soubor

cestující na trase Brno – Praha (a opačně) při využití tří základních módů dopravy (vlak, auto, autobus)
rovnoměrné zastoupení osob s různými cestovními zvyklostmi, pokud šlo o účel cesty, její frekvenci, použitý dopravní mód apod
celkem 30 respondentů

Místo sběru

Preference konkrétních módů dopravy – důvody

Automobil

- flexibilita (nejsou vázáni odjezdy vlaků/autobusů)
- dostupnost cílových míst (návaznost MHD)
- lepší plánování cesty
- množství zavazadel (pracovní cesty, cesty s rodinou)
- pro rodiny s dětmi finančně výhodnější

Vlak

- cena
- frekvence spojů
- rychlost, menší zpoždění
- bezpečnost
- služby (wi-fi, wc, občerstvení atd.)
- pohodlí – místo na nohy
- není potřeba řešit parkování
- doplňkové služby – dětská kupé, tiché oddíly

Autobus

- příznivá cena
- frekvence spojů
- služby (wi-fi, zásuvky, klimatizace atd.)

Preference možností spojení s VRT

Preference spojení **Hlavní nádraží → Hlavní nádraží**, terminály jen při dobré návaznosti dopravy poslední míle

Spokojenost s navrhovanou **frekvencí spojů a rychlosti možné dopravy** mezi Brnem a Prahou

Cenu by respondenti akceptovali za danou rychlost vyšší, než je u běžných vlaků, **neměla by však přesáhnout pro jednoho náklady na cestu automobilem** – motivační by byly slevy pro studenty, seniory, rodiny s dětmi nebo pravidelné cestovatele

Důležitým faktorem je **návazná doprava** – vytvoření dostupných (cenově i kapacitně) parkovacích míst v blízkosti stanic, navázání pravidelné MHD k plánovaným nádražím

5. Závěry a doporučení

- **rychlost přepravy** je rozhodující v celém úseku cesty door-to-door → potřeba řešit návaznou dopravu první/poslední míle (VHD, IAD, IVD).
- **příměstské terminály** mají potenciál poptávky → potřeba řešit návaznou dopravu první/poslední míle (VHD, IAD, IVD).
- **výše jízdného** je významný faktor volby dopravní služby, avšak významně se liší u různých skupin cestujících → cena musí být motivační; nevytvářet ekonomickou bariéru v přístupu k mobilitě.
- význam **vnitřního komfortu** během přepravy → design, personál, informace, odbavení (door-to-door).
- **intramodální konkurence** - open access, nebo konkurence o trh v rámci PSO → jedna z forem konkurence (nebo obě formy na různých segmentech dopravního trhu) se musí účinně uplatnit.

Děkuji za pozornost.

